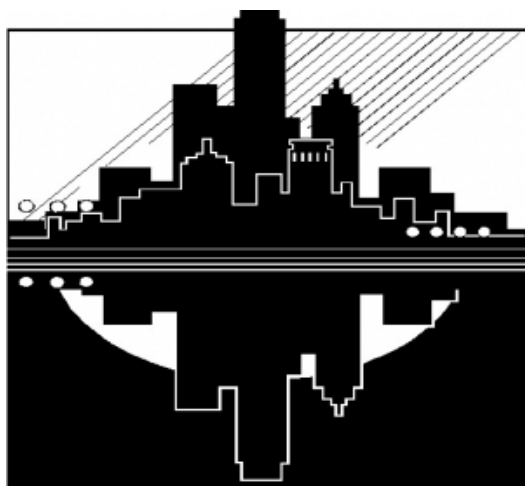


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО  
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА  
ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА**

# **РОСЛИНИ ТА УРБАНІЗАЦІЯ**

**Матеріали**

**XIV Міжнародної науково-практичної конференції  
(м. Дніпро, 3 лютого 2025 р.)**



---

**Дніпро  
2025**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО  
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА  
ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА**

# **РОСЛИНИ ТА УРБАНІЗАЦІЯ**

**Матеріали**

**XIV Міжнародної науково-практичної конференції  
(м. Дніпро, 3 лютого 2025 р.)**

---

**Дніпро  
2025**

**УДК 581:504.03**  
**ББК 28.5 + 20.1**

**Рослини та урбанізація:** Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 3 лютого 2025 р.). Дніпро, 2025. 265 с.

Викладені результати практичних і теоретичних розробок, оригінальних досліджень у галузі зеленого будівництва, стійкості та адаптивних реакцій рослин за умов урбанізованого середовища, інтродукції та акліматизації рослин, фітосанітарного контролю зелених насаджень та ін.

Може бути корисним фахівцям садово-паркового господарства та зеленого будівництва, фітосанітарного контролю, ботанікам, екологам тощо.

*Редакційна колегія:*

Кобець А. С., ректор ДДАЕУ, д. н. держ. упр., професор (голова), Бессонова В. П., д.б.н., професор (заступник голови, відповідальний редактор), Ткаліч Ю. І., д.с.-г.н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності ДДАЕУ (заступник голови), Тимочко Т. В., голова Всеукраїнської екологічної ліги (заступник голови), Іжболдін О. О., к.с.-г.н., доцент, декан агрономічного факультету (заступник голови), Грицан Ю. І., д.б.н., професор, головний науковий співробітник ДДАЕУ, Кучерявий В. П., д.с.-г.н., професор, Національний лісотехнічний університет України, Крамарьов С. М., д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри агрохімії ДДАЕУ, Кабар А. М., к.б.н., доцент, директор ботанічного саду ДНУ ім. О. Гончара, Олексійченко Н.О., д.с.-г.н., професор, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харитонов М. М., д.с.-г.н., професор, керівник Центру природного агровиробництва, Пардіні Джованні, д.б.н., професор кафедри ґрунтознавства Університету Жирони, Іспанія, Рубік Хінек, доктор філософії, доцент факультету тропічних культур Чеського університету природничих наук, Прага, Чехія, Хейлмейєр Герман, д.б.н., професор кафедри біології/екології Технічного університету Фрайберзької гірничої академії, Німеччина, Пономарьова О. А., к.б.н., доцент, Іванченко О. Є., к.б.н., доцент, завідувач кафедри садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну ДДАЕУ, Зайцева І. А., к.б.н., доцент, Козурман Н.І., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Авторські тексти не редагувались

## ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 УРБОЛАНДШАФТИ ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ІСНУВАННЯ  
РОСЛИН

|  |    |
|--|----|
| <b>Ахматова Н. О., Лихошапко К. В.</b> Сучасний стан деревно-чагарникових угруповань в зоні впливу відвалу «2-3» ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»  | 11 |
| <b>Бідолах Д. І., Кузьович В. С.</b> Використання безпілотних літальних апаратів для удосконалення інвентаризації зелених насаджень  | 13 |
| <b>Бондаренко М. Є., Назарчук Ю. С.</b> Види рослин територій дачних поселень (околиці м. Одеса), як залишкові елементи культивованої фракції флори  | 16 |
| <b>Васильєва Т. В., Ковтун О. О.</b> Особливості <i>Eichhornia crassipes</i> (Mart.) Solms (Pontederiaceae) у водоймах м. Одеси  | 18 |
| <b>Вергелес Ю. І., Рибалка І. О.</b> Багаторічна динаміка популяцій омелюха ( <i>Bombycilla garrulus</i> L.) як вектора поширення омели білої ( <i>Viscum album</i> L.) в урболандшафтах м. Харків | 21 |
| <b>Гаськевич О.</b> Роль ґрунтів паркових зон у сталому функціонування урболандшафтів  | 24 |
| <b>Геник Я. В., Кольба Р. С.</b> Дендрофлора зелених насаджень лікувальних закладів міста Львова   | 26 |
| <b>Гончаренко Я. В.</b> Контейнерне озеленення у м. Чернівці   | 28 |
| <b>Дидів І. В., Дидів О. Й., Дидів А. І., Дидів І. Б.</b> Використання овочевих рослин у ландшафтному дизайні  | 30 |
| <b>Дидів О. Й., Дидів І. В., Горбенко Н. Є., Глоговський Л. В., Кусмина М. А.</b> Використання однорічних квітково-декоративних рослин в озелененні  | 32 |
| <b>Євтушенко Е. О., Грачов Н. А.</b> Сучасник стан трав'янистих рослинних угруповань в зоні впливу відвалу «2-3» ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»  | 34 |
| <b>Зібцева О. В.</b> Аспекти готовності малих міст до змін клімату   | 36 |
| <b>Ільченко Л. А.</b> Видовий склад зелених насаджень вулиці Наукова у селищі Дослідне на Дніпропетровщині   | 38 |
| <b>Карпинець Л. І., Лобачевська О. В.</b> Вміст мінеральних форм Нітрогену під моховим покривом у лісових екосистемах Українського Розточчя  | 40 |
| <b>Кірін Р. С.</b> Резильєнтність урболандшафтів: правові аспекти  | 41 |
| <b>Клименко А. В.</b> Інновації в оформленні квітників у місті Києві   | 44 |

**РОЗДІЛ 1 УРБОЛАНДШАФТИ ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ІСНУВАННЯ РОСЛИН**

УДК 581.4

**СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВИХ РОСЛИННИХ  
УГРУПОВАНЬ В ЗОНІ ВПЛИВУ ВІДВАЛУ «2-3» ПАТ  
«АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»****Н. О. Ахматова**, асистент кафедри біології та екології, **К. В. Лихошапко**,  
студентКриворізький державний педагогічний університет  
Кривий Ріг, пр. Університетський 54, 50086

Рослинний покрив степу, в межах техногенно навантажених територій, найбільш трансформованих відкритою розробкою корисних копалин, діяльністю промислових підприємств гірничо-металургійного комплексу, представлений рослинними угрупованнями в яких окрім трав'янистих рослин, приймають участь і деревно-чагарникові види [2].

Процеси природного заростання деревними та чагарниковими видами відбуваються, як на відвалі, так і у його підніжжя та вузькій смузі, кордоном якої є, як правило, культивована рослинність

Відвал «2-3» ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ» належить до щербенистих відвалів, частково перекритих пухкими, розкритими породами, є не діючим і знаходиться в південній частині Криворіжжя поблизу с. Степове та Рахманівка [1].

Дослідження деревно-чагарникових рослинних угруповань смуги впливу відвалу «2-3» ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ» здійснювали загальноприйнятими методами геоботанічних досліджень впродовж вегетаційного сезону 2024 року. Опис рослинних угруповань здійснили на 42 пробних площадках, які були закладені в смузі між підніжжям відвалу «2-3» та культивованою рослинністю.

Ширина смуги між підніжжям відвалу і культивованою рослинністю становить від 2 до 10 м на півдні і півночі до 50 на сході і 100-150 м на заході.

Дослідження виявили у складі 97 видів покритонасінних рослин території зони впливу відвалу 28 видів дерев і чагарників, що належать до 16 родин.

Чагарники – смородина золотиста (*Ribes aureum Pursh* \* (\* - культивований вид), Агрисові (*Grossulariaceae*)), барвінок малий (*Vinca minor*

L., Барвінкові (*Aprocynaceae*)), аморфа кушова (*Amorpha fruticosa* L., Бобові (*Fabaceae*)), дикий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocyssus quinquefolia* (L.) Planch.\*), Виноградні (*Vitaceae*)), свидина кров'яна (*Swida sanguinea* (L.) Opiz, Деренові (*Cornaceae*)), жимолость татарська (*Lonicera tatarica* L.\*, Жимолостеві (*Caprifoliaceae*)), бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L., Маслинові (*Oleaceae*)), бузок звичайний (*Siringa vulgaris* L.\*, Маслинові (*Oleaceae*)), ліцій звичайний (*Lycium barbarum* L., Пасльонові (*Solanaceae*)), глід обманливий (*Crataegus fallacina* Klokov, Розові (*Rosaceae*)), терен (*Prunus stepposa* Kotov, Розові (*Rosaceae*)), шипшина собача (*Rosa canina* L., Розові (*Rosaceae*)), скумпія звичайна (*Cotinus coggygia* Scop., Фісташкові (*Anacardiaceae*)).

Дерева – Робінія звичайна (*Robinia pseudoacacia* L., Бобові (*Fabaceae*)), дуб звичайний (*Quercus robur* L., Букові (*Fagaceae*)), тополя чорна (*Populus nigra* L., Вербові (*Salicaceae*)), в'яз граболистий (*Ulmus minor* Mill., В'язові (*Ulmaceae*)), гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L\*, Гіркокаштанові (*Hippocastanaceae*)), горіх грецький (*Juglans regia* L\*, Горіхові (*Juglandaceae*)), клен гостролистий (*Acer platanoides* L., Кленові (*Aceraceae*)), клен польовий (*Acer campestre* L.), Кленові (*Aceraceae*)), клен татарський (*Acer tataricum* L., Кленові (*Aceraceae*)), маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia* L., Маслинкові (*Elaeagnaceae*)), ясен звичайний (*Fraxinus exelsior* L., Маслинові (*Oleaceae*)), ясен ланцетний (*Fraxinus lanceolata* Borkh\*, Маслинові (*Oleaceae*)), вишня антипка (*Cerasus mahaleb* (L.) Mill\*, Розові (*Rosaceae*)), груша звичайна (*Pyrus communis* L., Розові (*Rosaceae*)), абрикос звичайний (*Armeniaca vulgaris* Lam., Розові (*Rosaceae*)). Слід відзначити, що в північній частині від підніжжя відвалу до залізниці наявна 3-4 річна вирубка деревних насаджень переважно з *Quercus robur* L.

У складі деревно-чагарникових рослинних угруповань виявлено 8 видів, що належать до культивованої рослинності [3].

Таким чином, у складі рослинних угруповань зони впливу відвалу «2-3» ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ» деревні та чагарникові види становлять 28,87 % від загальної чисельності видів, а культивовані – 28,57 % від загальної чисельності деревних і чагарникових видів.

### Перелік використаної літератури

1. Денисик Г.І., Ярков С.В., Казаков В.Л. Сингенез рослинного покриву в ландшафтах зон техногенезу Вінниця: ПП «Едельвейсі К», 2012. 240 с.

2. Євтушенко Е.О., Поздній Є.В., Комарова І.О., Коваленко Л. Г. Еколого-таксономічна структура деревно-чагарникових рослинних угруповань промислових майданчиків ПрАТ ЦГЗК. Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель. Том 48, 2019. С. 47-61.
3. Тарасов В.В. Флора Дніпропетровської та Запорізької областей. Судинні рослини. Біолого-екологічна характеристика видів: Монографія. Дніпропетровськ: Вид-во ДНУ, 2005. 276 с.

УДК 630\*522.2:004.93

## **ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ**

**Д.І. Бідолах**, докт. с.-г. наук, проф., проф. каф. лісового і садово-паркового господарства, **В.С. Кузьович**, канд. с.-г. наук, доц., зав. каф. лісового і садово-паркового господарства,  
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,  
м. Бережани Тернопільської обл.

Безпілотний літальний апарат (БПЛА) – це рухомий непілотований літальний апарат, що може мати дистанційне керування або бути автономним, який здатний до аналізу зовнішнього оточення за допомогою сенсорів і здійснення самостійної навігації. Найкращим типом БПЛА для потреб інвентаризації зелених насаджень слід вважати коптери (квадро-, гекса-, окта- та мультикоптери), які дають змогу проводити якісну аерофотозйомку невеликих за площею територій за рахунок маневреності та можливості зависання і розвертання над об'єктом у потрібному напрямі.

Враховуючи досить широке застосування БПЛА для багатьох сфер народного господарства [1] вважаємо за доцільне розвивати цей напрям і для потреб впорядкування урболандшафтів. Тому об'єктом цього дослідження обрано перспективи залучення безпілотників для покращення процесу інвентаризації зелених насаджень. У ході наукового дослідження використано основні загальнонаукові методи в поєднанні з системою принципів наукових досліджень, які використовуються у ландшафтній таксації, картографії, лісівництві, геоінформаціі. Сфери та способи використання коптерів постійно